

9. SINIF 3.ÜNİTE - GEÇMİŞİN İNŞA SÜRECİNDE TARİH - YAZILI SENARYOSU - 6

Adı Soyadı:

Sınıfı :

Numarası :

Puan :

1. Orta Çağ'da Avrupa ve Asya'daki siyasi, sosyal, ekonomik ve dinî değişimi başlatan olay nedir?

Kavimler Göçü:

2. Orta Çağ'da meydana gelen Avrupa ve Asya kültürleri arasındaki etkileşime örnek olarak neler verilebilir? Yazınız.

Yaklaşık 2000 yıl önce Avrupa'nın siyasi haritası bugünkünden çok farklıydı. Günümüz Avrupası'nın etnik yapısını oluşturan ve siyasi yapısını şekillendiren gelişme Kavimler Göçü olmuştur. Bu toplu göç hareketleri sonucunda Büyük Roma İmparatorluğu parçalanmış ve yaklaşık 1000 yıl sürecek Orta Çağ başlamıştır. İlk Çağ'da nehir uygarlıklarının ve bereketli bölgelerin ortaya çıkardığı devletler, Orta Çağ boyunca geniş alanlara hükmederek büyük imparatorlukların doğuşuna sahne olmuştur. Orta Çağ devletlerinin gelişiminde ve etkileşiminde ticaret yolları da etkili olmuştur. Günümüzde dünya çapında ürünlerin ve bilgilerin taşınması, devletlerin gelişimini etkilemiş ve tarih boyunca ticaret yolları da bu görevi üstlenmiştir. Kitlesele göçlerle, ticaret yollarıyla, devletler arası mücadelelerle doğudan batıya, batıdan doğuya kültürler, diller, inançlar, fikirler etkileşime geçmiştir. Medeniyetler zamanla birbirini etkileyerek yeni medeniyetlerin doğmasına da zemin hazırlamıştır.

3. İlk ve Orta çağlarda Türklerin anayurtları olan İç Asya'dan göç etmesini kolaylaştıran etkenleri yazınız.

Türklerin atı evcilleştirmeleri, atlı arabalar kullanmaları ve konargöçer yaşama bağlı hareketli bir yaşam sürmeleri göçleri kolaylaştırmıştır.

4. 751 yılında meydana gelen Talas Savaşı hangi devletler arasında meydana gelmiştir? Yazınız.

Talas Muharebesi, 751 yılında bugünkü Kırgızistan sınırları içindeki Talas Nehri civarında, Abbâsiler ile Çinliler arasında yapılan ve 5 gün süren muharebe. Çin ordusunun yenilgisi ile sonuçlanan muharebe gerek Çin, gerekse Türk ve İslam tarihi açısından önemlidir.

5. İlk ve Orta çağlarda İç Asya'daki Türk devletlerinin kısa zamanda yıkılmasında etkili olan unsurları yazınız.

- 1. Veraset Sisteminin belirsizliği yüzünden çıkan taht kavgaları**
- 2. İkili teşkilat**
- 3. Boyların iç işlerinde serbest olması**
- 4. Çin politikaları**

6. İslamiyet'ten önce kurulan Türk devletlerinde hükümdarların sembolleri nelerdir? Yazınız.

Otağ (Hakan Çadırı) Örgin (Taht), Tuğ, Nevbet (Davul)
Kotuz (Sorguç), Kama, Yay, Kılıç Kemer,
Ordu (Başkent, Çadır Kent),
Toy (Halka açık şölen).

7. İlk ve Orta çağlarda Çin İmparatorluğu'nun Türk devletlerini zayıflatmak ve bölmek amacıyla geliştirdikleri entrikalarını açıklayınız.

a) Türk devletini içten yıkmak için, Türk boylarının arasına ikilik soktu.
b) Hakan soyundan gelen Türk prenslerini birbirine karşı kışkırttı.
c) Prenseslerle birlikte gönderdikleri uşaklara casusluk yaptırarak Türkler hakkında bilgi sahibi oldular. Edindikleri bu bilgiler sayesinde ordularını Türk ordusu gibi eğitip, Türk ordusu gibi teşkilatlandırdılar.
d) Ayrıca Türk ülkesine ticaret yoluyla ipek ve lüks eşyalar sokarak halkı rahata ve lükse alıştırdı. Bunların sakıncaları başlangıçta pek fark edilmedi. Ancak, zamanla devlet zayıflayarak ülkedeki iç huzursuzluklar arttı. İlerleyen zamanda bu eşyaları birden keserek Türkleri itaate zorladı.

8. Hz. Muhammet Dönemi'nde İslam Devleti'nin ordu sisteminin özellikleri hakkında bilgi veriniz.

Hz. Peygamber'in sağlığında özel olarak, devamlı ve muvazzaf bir ordu mevcut değildi. Eli silah tutan her Müslüman, dinin hizmetinde, askerlik görevi ile mükellefti. Bir sefer tertiplemek veya bir saldırıya karşı koymak gerektiğinde Hz. Peygamber gönüllüleri çağırırdı. Sefere çıkacak bir ordunun kumandanını Hz. Peygamber tayin ederdi. Şayet bizzat sefere çıkmışsa, kendisine bağlı komutanları tayin ederdi. Ordu klasik şekilde öncü, ardıcı, sağ kanat, sol kanat ve merkez olmak üzere beş kısma ayrılıyordu. Savaşlarda koruyucu silah olarak zırh, kalkan ve miğfer; kılıç, ok ve yay, mızrak, mancınık ve debababe kullanılıyordu.

9. Dört Halife Dönemi'nde meydana gelen aşağıdaki savaşlar hangi bölgelerin fethini kolaylaştırmıştır? Yazınız.

Ecnadeyn:

Ecnâdeyn Savaşı ile Suriye kapıları Müslümanlara açılmıştır.

Yermük:

636 yılındaki Yermük Savaşı ile Suriye ve Filistin coğrafyasının önemli şehirleri ele geçirilmiş ve 640 yılında bütün Suriye coğrafyası fethedilmiştir.

Nihavend:

642'de Nihâvend Savaşı sonucunda Irak ve İran toprakları fethedildi.

10. Çin Medeniyet Havzası'nda yapılan çalışmalar hakkında bilgi veriniz.

İnsanlık tarihine yön veren 4 Çin icadı - china radio international. Kağıt, matbaa, barut ve pusula, Çin'in insanlık tarihindeki dört büyük icadı. Bu dört büyük icat, Çin medeniyetinin tarihinde parlak bir sayfa bıraktığı gibi insanlık medeniyetinin ilerlemesine de büyük katkıda bulunmuştur.